

Reglement om register for stortingsrepresentantenes verv og økonomiske interesser – kommentarutgave

Forord

Reglement om register for stortingsrepresentantenes verv og økonomiske interesser pålegger representantene å opplyse om en rekke forhold som er ansett å ha berettiget interesse for allmennheten. En oppdatert versjon av registeret er til enhver tid tilgjengelig for offentligheten på Stortingets nettsider. Stortingets register inneholder også tilsvarende informasjon om regjeringsmedlemmer.

Fra frivillig til obligatorisk registreringsordning

Stortinget etablerte i 1991 en frivillig ordning for registrering av stortingsrepresentantenes og regjeringsmedlemmenes verv og økonomiske interesser. Selv om registreringsordningen var frivillig, var det kun et fåtall representanter som valgte å ikke registrere sine interesser.

Stortinget vedtok 18. desember 2008 å gjøre registreringsordningen obligatorisk for stortingsrepresentantene, med virkning fra 1. oktober 2009.

Forarbeidene til reglementet som etablerte en obligatorisk registreringsordning er:

[Innst. S. nr. 72 \(2008–2009\) Innstilling fra Stortingets presidentskap om Register for stortingsrepresentantenes verv og økonomiske interesser](#)

Presidentskapet begrunnet omleggingen fra et frivillig til et obligatorisk register slik:

«For at registreringsordningen fullt ut skal fylle sitt formål, mener Presidentskapet at de beste grunner taler for at registeret gjøres obligatorisk. Selv om det til nå har vært svært god oppslutning om registeret, er det ikke tilfredsstillende at representantene kan velge å avstå fra å delta. Dette gjør at registeret har mindre verdi som informasjonskilde, og det skaper unødvendig usikkerhet om opplysninger offentligheten burde kjenne til, kommer frem. For at registeret skal ha den nødvendige troverdighet, må opplysningene være både korrekte og fullstendige. Offentligheten bør kunne basere seg på at det ikke foreligger interesser av den typen registeret omfatter dersom det ikke står der. Når Stortinget selv gir informasjon om slike sammenhenger, kan alle spørsmål rundt representantenes standpunkter og motiver drøftes på et saklig og korrekt grunnlag.»

Presidentskapet mente at det var viktig med «et klart, formelt grunnlag for registreringsplikten». Derfor foreslo presidentskapet å hjemle den obligatoriske registreringsordningen i en ny § 60 a i Stortingets forretningsorden. Bestemmelsen står nå i § 76, med noen små språklige endringer sammenliknet med den opprinnelige ordlyden:

«Representantene skal registrere de verv og økonomiske interesser som fremgår av reglement om register for stortingsrepresentantenes verv og økonomiske interesser, på den måte og under de vilkårene som er beskrevet der. Det samme gjelder vararepresentanter som møter for en innvalgt representant.»

Forslaget til nytt obligatorisk reglement bygget i stor grad på de reglene som gjaldt i den frivillige ordningen. Presidentskapet foreslo i tillegg at registeret skulle legges ut på Stortingets nettsider, slik at informasjonen ble lettere tilgjengelig for offentligheten.

Stortinget vedtok forslaget til hjemmel i Stortingets forretningsorden og de nærmere reglene i reglementet i tråd med innstillingen fra presidentskapet.

Anvendelse for regjeringspolitikere

En plikt til å registrere verv og økonomiske interesser for regjeringsmedlemmer, statssekretærer og politiske rådgivere (regjeringspolitikere) følger av lov 30. november 2012 nr. 70 om registrering av regjeringsmedlemmers, statssekretærers og politiske rådgiveres verv og økonomiske interesser. Statssekretærer og politiske rådgivere ble inkludert i loven med virkning fra 2. februar 2024.

I forskrift 30. november 2012 nr. 1114 er det gitt nærmere regler om registreringsplikten til regjeringspolitikere. Det er i § 2 i forskriften angitt at Stortingets reglement gjelder tilsvarende for regjeringspolitikere med de tilpasningene som følger av forskriften. I forskriften er det kun angitt hvordan fristene for å melde inn opplysninger får anvendelse for regjeringspolitikere. Det betyr at de nærmere registreringspliktene er de samme for regjeringspolitikere som for stortingsrepresentanter.

Regjeringsmedlemmer registrerer inntil videre fortsatt sine opplysninger i Stortingets register, som forvaltes av Stortingets administrasjon. Statssekretærer og politiske rådgivere registrerer sine opplysninger i et eget register for departementene, som forvaltes av Departementenes sikkerhets- og serviceorganisasjon og publiseres på regjeringens nettsider.

Endringer i reglementet og veiledninger

Gjeldende reglement er endret seks ganger siden det opprinnelig ble vedtatt i 2008. Her er presidentskapets innstillinger (alle endringene ble vedtatt i henhold til presidentskapets forslag):

[Innst. 226 S \(2010-2011\)](#)

[Innst. 21 S \(2012-2013\)](#)

[Innst. 319 S \(2015-2016\)](#)

[Innst. 487 S \(2016-2017\)](#)

[Innst. 410 S \(2017-2018\)](#)

[Innst. 140 S \(2023-2024\)](#)

Endringene i sesjonene 2015-2016 og 2017-2018 inngikk i hovedsak som oppfyllelse av anbefalinger fra Europarådets antikorrupsjonsorgan Greco (Group of States Against Corruption). Etter anbefaling fra Greco kontrollerer dessuten Stortingets administrasjon stortingsrepresentanters opplysninger i registeret på stikkprøvebasis én gang i året.

Til de siste endringene utarbeidet Stortingets administrasjon en veileder:

[Veiledning til endringer i Reglement om register for stortingsrepresentantenes verv og økonomiske interesser, jf. Stortingets vedtak 9. januar 2024 som trer i kraft 1. mars 2024](#)

I veilederen er det en relativt utførlig omtale av reglementets § 9 (selskapsinteresser) og § 15 (generell registreringsplikt), samt noe om § 12 om frister. Denne veilederen er omtalt i kommentarene nedenfor der hvor det er relevant. Det ble også utarbeidet en veileder om § 9 i forbindelse med endringene i sesjonen 2016-2017. Den er ikke gyldig lenger, og er erstattet av førstnevnte veileder.

Den 28. mai 2025 kom presidentskapet med en [tolkningsuttalelse](#) til § 3 tredje ledd i reglementet. Uttalelsen er nærmere omtalt i kommentarene til § 3 nedenfor.

Om kommentarutgaven

Kommentaren er laget som et oppslagsverk. Den er bygget opp slik at det like etter hver paragraf – i parentes – er tatt inn en oversikt over de innstillingene fra presidentskapet til Stortinget som utgjør forarbeidene til den aktuelle bestemmelsen. Deretter følger utfyllende kommentarer til hvordan de ulike bestemmelsene i reglementet skal forstås.

Kommentarene er knyttet direkte til ordlyden i bestemmelsene, og forsøker å forklare ord og uttrykk samt å gi eksempler på verv og interesser som faller innenfor og utenfor registreringsplikten. Kommentarene vil også, der det er naturlig, redegjøre for begrunnelsen for reglene, og hvilke vurderinger som ligger bak en bestemmelse. Begrunnelser og vurderinger finnes ellers i forarbeidene. Det er også tatt inn omtale av praktisering av de forskjellige bestemmelsene der hvor det er relevant.

Kommentaren er utarbeidet av konstitusjonell avdeling i Stortingets administrasjon på bakgrunn av hvordan reglementets bestemmelser er tolket og praktisert av administrasjonen.

Kommentaren vil bli oppdatert når det eventuelt vedtas endringer i reglementet, og når det skulle være behov for det av andre grunner. Vi tar gjerne imot innspill til forbedringer av kommentarutgaven, for eksempel dersom det er noe som bør rettes, eller om det skulle være ønske om omtale av flere problemstillinger.

Innspill til forbedringer kan gis på e-post til postmottak.lovsekretariatet@stortinget.no.

Stortingets administrasjon, 1. oktober 2025

Reglement om register for stortingsrepresentantenes verv og økonomiske interesser med kommentarer

Vedtatt av Stortinget 18. desember 2008, sist endret 9. januar 2024 med ikrafttreden 1. mars 2024

Reglementet vedtas med hjemmel i Stortingets forretningsorden § 76, og i form av et ordinært stortingsvedtak. Endringer i reglementet vedtas etter innstillinger fra Stortingets presidentskap, men det kan også fremmes representantforslag om slike endringer. Registeret forvaltes av Stortingets administrasjon, men slik at presidentskapet fortsatt har det overordnede administrative ansvaret for ordningen.

Reglementet gjelder for innvalgte stortingsrepresentanter og vararepresentanter som møter på Stortinget. Ved lov og forskrift er reglementet også gitt anvendelse for regjeringsmedlemmer, statssekretærer og politiske rådgivere (regjeringspolitikere). Se omtale i forordet av reglementets anvendelse på regjeringspolitikere.

Reglementet består av tre deler. Den første delen har kun én paragraf, som regulerer registerets formål og virkeområde. Den andre delen regulerer konkret hvilke verv og økonomiske interesser som er registreringspliktige, mens den tredje delen har regler om hvordan registreringsordningen skal gjennomføres.

I. Registerets formål og virkeområde

§ 1.

Formålet med registeret er å gi en samlet informasjon om stortingsrepresentantenes verv og økonomiske interesser som har berettiget interesse for allmennheten.

Registreringsplikten omfatter alle verv og interesser som nevnt i dette reglementets §§ 2 til 11 samt § 15. Bare eksistensen og arten av de forskjellige interesser skal oppgis, ikke beløp, verdi eller mengde, med mindre dette følger særskilt av bestemmelse i dette reglementet.

Reglementet gjelder for alle innvalgte stortingsrepresentanter og vararepresentanter som møter i Stortinget. § 3 tredje ledd gjelder ikke for innkalte vararepresentanter.

(Forarbeider: Innst. S. nr. 72 (2008–2009), Innst. 226 S (2010–2011), Innst.140 S (2023-2024))

Første ledd: Formålet med registeret er angitt til å gjelde informasjon som har «berettiget interesse for allmennheten». Ved utforming av de konkrete registreringspliktene innebærer dette avklaring av hva som kvalifiserer til en slik interesse, og dessuten en avveining mellom offentlighetens behov for tilgang til slik informasjon på den ene siden og på den andre siden vern om representantenes privatliv og personopplysninger. I tillegg kommer at registreringsplikten ikke bør være uforholdsmessig administrativt krevende for representantene.

Noe av informasjonen som representantene er pålagt å oppgi etter reglementet er også tilgjengelig i andre offentlige registre, slik som Enhetsregisteret og Regnskapsregisteret i Brønnøysund og Aksjonærregisteret til Skatteetaten. Med et eget register for Stortinget, oppnår man både mer utfyllende og oppdatert informasjon om representantene, i tillegg til at alt blir samlet på ett sted og dermed lett tilgjengelig for offentligheten.

Det klare utgangspunktet er at det ikke er uforenlig med stortingsvervet å ha andre verv eller økonomiske interesser, men av hensyn til mulige interessekonflikter skal det være åpenhet om dette. Det er imidlertid bare helt unntaksvis at en representant vil være inhabil til å delta i behandlingen av en sak. Registeret har derfor karakter av å være et «åpenhetsregister» og ikke et «habilitetsregister».

Samtidig presiserer den etiske veilederen for stortingsrepresentanter at en stortingsrepresentant må være seg bevisst mulige interessekonflikter:

«Det kan [likevel] være grunn til å minne om at representantene, som en del av den politiske offentlighet, må være forberedt på å få sin objektivitet og upartiskhet undersøkt. Det er opp til den enkelte å utøve skjønn i tilfeller der en sak helt eksplisitt berører representantens egne eller familiens interesser.»

I situasjoner hvor det kan foreligge slike interessekonflikter, inneholder den [etiske veilederen for stortingsrepresentanter](#) flere oppfordringer til representantene for å unngå unødvendig spekulasjon om skjulte motiver. Representanten bør i slike tilfeller for eksempel ikke påta seg å være saksordfører eller fungere som talsperson utad, det være seg under saksbehandlingen i komiteen, i partigruppen eller i ordsiftet om saken. Det vil være naturlig å informere komiteen, partigruppen og andre representanter om forhold som vil kunne oppfattes som en interessekonflikt.

Det klare utgangspunktet er at det kun er verv og økonomiske interesser som representantene har mens de er i stortingsvervet som skal registreres, med mindre noe annet fremgår av vedkommende bestemmelse. Dette innebærer også at verv og økonomiske interesser som opprinnelig var

registreringspliktige, men som man ikke lengre har, som regel skal tas ut av registeret, med mindre bestemmelsen tilsier at historikken også har berettiget interesse for allmennheten.

Andre ledd: Andre ledd regulerer registreringsplikten *saklige* virkeområde. Reglementets §§ 2 til 11 og § 15 definerer hva som er registreringspliktige verv og økonomiske interesser.

Hovedregelen er ifølge annet punktum at bare «eksistensen og arten av de forskjellige interesser» skal registreres. Hovedregelen er med andre ord at beløp, verdi eller mengde ikke skal oppgis. Noen unntak fra dette er angitt uttrykkelig i enkelte av bestemmelsene, se § 3 tredje ledd, § 7 og § 9 andre ledd.

Andre punktum ble endret gjennom Stortingets vedtak 7. juni 2016, jf. Innst. 319 S (2015-2016), og må ses i sammenheng med at presidentskapet i samme innstilling foreslo å innføre krav om å oppgi beløp etter § 3 tredje ledd (enkeltoppdrag) og § 7 (økonomisk støtte). Det gjorde det nødvendig å synliggjøre at det finnes unntak fra hovedregelen om at beløp, verdi eller mengde ikke skal oppgis.

Tredje ledd: Dette leddet regulerer *hvem* reglementet gjelder for. Reglementet gjelder for alle innvalgte stortingsrepresentanter og vararepresentanter som møter i Stortinget. Som vararepresentanter regnes både «fast møtende» og «innkalte» vararepresentanter, jf. definisjonen av dette i lov om godtgjøring og andre ytelser til stortingsrepresentanter (representantytelsesloven) § 2 første og andre ledd:

«Fast møtende vararepresentanter er representanter som møter for

- a. stortingsrepresentanter som er utnevnt til statsråder, statssekretærer eller politiske rådgivere i regjeringen*
- b. stortingsrepresentanter som trer ut av Stortinget fordi de ikke lenger er valgbare etter Grunnloven § 62 første ledd.*

Innkalte vararepresentanter er personer som møter for representanter som har fått innvilget permisjon.»

At reglementet gjelder for alle vararepresentanter, ikke bare for fast møtende, ble tilføyd i 2011 på bakgrunn av Innst. 226 S (2010–2011). Presidentskapet begrunnet utvidelsen slik:

«Møtende vararepresentanter er likestilt med de øvrige representantene med hensyn til den parlamentariske saksbehandlingen. Presidentskapet mener derfor at det bør være den samme åpenhet om så vel arbeidsforhold som verv og økonomiske interesser, til alle folkevalgte som møter på Stortinget, herunder vararepresentanter, selv om mange av disse bare møter en sjelden gang.»

Det følger av andre punktum at reglementets § 3 tredje ledd ikke gjelder for innkalte vararepresentanter. Det innebærer at innkalte vararepresentanter som har selvstendig inntektsbringende virksomhet, ikke trenger å registrere særskilt og med beløp oppdrag som har gitt en godtgjørelse, selv om godtgjørelsen skulle være høyere enn 50 000 kroner i samme kalenderår.

Det er dessuten angitt i § 9 andre ledd at innkalte vararepresentanters plikt til å melde inn enkelttransaksjoner kun gjelder mens de møter i Stortinget.

I tillegg gjelder egne bestemmelser om innkalte vararepresentanters frist for å melde opplysninger til registeret, jf. § 12 andre ledd. Det følger av reglene der at registreringsplikt kun oppstår for vararepresentanter som faktisk må møte i Stortinget, og at det kun er krav om å oppdatere opplysningene ved ny innkallelse.

II. Registreringspliktige forhold

§ 2.

Verv i private eller offentlige selskapers og interesseorganisasjoners styrende organer, samt i statlig eller kommunalt organ. For det enkelte verv opplyses om det mottas godtgjørelse. Vervets art og navn på selskapet, organisasjonen eller organet oppgis. Ulønnede verv i politisk parti registreres ikke.

(Forarbeider: Innst. S. nr. 72 (2008–2009))

Bestemmelsen pålegger representantene å registrere verv de har i tillegg til stortingsvervet i styrende organer i både private og offentlige selskaper og i interesseorganisasjoner.

Verv i statlig eller kommunalt organ kan – på lik linje med verv i selskaper og organisasjoner – ha offentlig interesse. Slike verv skal derfor også registreres, og det gjelder uansett om vervet er på lokalt eller nasjonalt nivå. Registreringsplikten omfatter blant annet ulike kommunale verv.

Det er verv i «styrende organer» som skal registreres. Det betyr at bestemmelsen er ment å dekke styreverv og andre lignende verv. Det kan være forskjellige betegnelser på slike organer, og varierende hvor opplagt det er at det er snakk om et «styrende organ». Det skal ikke så mye til for at det skal anses som et styrende organ, hvis det først har en eller annen beslutningskompetanse.

Når bestemmelsen pålegger representantene å opplyse om vedkommende får godtgjørelse for vervet, innebærer det at både betalte og ubetalte verv skal registreres. Størrelsen på en eventuell godtgjørelse skal ikke oppgis. Da det ved Stortingets vedtak 7. juni 2016, jf. Innst. 319 S (2015-2016), ble innført krav om å oppgi beløp etter § 3 tredje ledd (enkeltoppdrag) og § 7 (økonomisk støtte), ble det tatt uttrykkelig stilling til om det også skulle gjelde for verv etter § 2. Det ble da konkludert med at det ikke skulle være krav om det etter denne bestemmelsen.

At lønnede partiverv skal registreres, følger motsetningsvis av at bestemmelsen fastslår at ikke-lønnede verv i partiorganisasjonen faller utenfor registreringsplikten. Eksempler på lønnede partiverv kan være verv som parlamentarisk leder eller som leder eller nestleder i et politisk parti.

Eksempler på verv som faller utenfor bestemmelsen er verv i foreninger som ikke har karakter av å være interesseorganisasjoner og i boligsammenslutninger (for eksempel borettslag og eierseksjonssameier). Det faller også utenfor bestemmelsen å oppgi *medlemskap eller aktivitet* i organisasjoner og foreninger. Se likevel kommentar til § 15 under om at det helt unntaksvis kan være relevant å opplyse om medlemskap eller aktivitet i en organisasjon eller forening som har en særlig interesse av en sak som behandles i Stortinget.

§ 3.

Selvstendig inntektsbringende virksomhet som utøves i tillegg til stortingsarbeidet, herunder f.eks. virksomhet som gårdbruker, lege, advokat, journalist, frittstående konsulentoppdrag etc. Arten av virksomheten oppgis.

Alle betalte oppdrag som nevnt i første ledd, og som representanten personlig tar del i omfattes, også om virksomheten/oppdraget formelt organiseres gjennom et selskap representanten eier selv, eller er medeier i.

Det angis særskilt og med beløp om enkeltoppdrag, eller flere oppdrag innenfor samme kalenderår for samme oppdragsgiver, har gitt en godtgjørelse på mer enn 50 000 kroner.

(Forarbeider: Innst. S. nr. 72 (2008–2009), Innst.319 S (2015-2016))

Første ledd: Det er ikke noen regler som er til hinder for at en representant driver selvstendig næring i tillegg til å utøve sitt verv på Stortinget. Den enkelte representant står derfor fritt til å vurdere hva som er forenlig med vervet som representant.

Registreringsplikten etter første ledd begrenser seg til angivelse av arten av virksomheten, dvs. hva slags selvstendig næringsvirksomhet det dreier seg om. Noen praktiske eksempler på virksomhet som skal registreres følger av ordlyden, men oppregningen er ikke uttømmende.

Bestemmelsen omfatter nokså ulike forhold både med hensyn til virksomhetens omfang og økonomiske verdi. Hvis representanten finner det hensiktsmessig, kan ulike enkeltstående oppdrag registreres i form av én felles referanse. Dette vil særlig være aktuelt for virksomhet som består av mange, små enkeltoppdrag med ulike oppdragsgivere, typisk honorarer for foredrag eller avisartikler.

Andre ledd: Noen representanter utøver sin selvstendige inntektsbringende virksomhet gjennom selskaper – personlig eller med begrenset ansvar. Selskapet vil da stå som oppdragstaker, og inntekter fra virksomheten vil tilfalle selskapet – ikke representanten personlig.

Andre ledd presiserer at registreringsplikten ikke avhenger av hvordan virksomheten er organisert. Hvis det i realiteten er representanten personlig som utfører et oppdrag for selskapet, eller selv driver en virksomhet, er det registreringspliktig. Opplysningsplikten gjelder altså ikke eierforholdet til selskapet, men den inntektsbringende virksomhet representanten utfører. Registreringsplikt for selskapsinteresser reguleres i § 9.

Tredje ledd: Det kan være av særlig interesse for offentligheten å få opplyst om en representant tar oppdrag som gir en viss størrelse på inntjeningen fra en bestemt kunde. Formodningen er at det i slike tilfeller kan være større sannsynlighet for at det kan foreligge bindinger til vedkommende som følge av betydningen av slike oppdrag som representanten får betalt for å utføre.

Det følger derfor av tredje ledd at representanten skal spesifisere særskilt dersom enkeltoppdrag, eller flere oppdrag innenfor samme kalenderår for samme oppdragsgiver, gir en inntekt på mer enn 50 000 kr for representanten (eller vedkommendes selskap). I slike tilfeller skal også beløpet oppgis. Kravet om at også beløp skal oppgis ble tatt inn i bestemmelsen ved behandlingen av Innst. 319 S (2015-2016).

Stortingets presidentskap ga i en uttalelse av 28. mai 2025 en avklaring på rekkevidden av tredje ledd:

«Presidentskapet viser til at det har oppstått noe uklarhet rundt hvordan «Reglement om register for stortingsrepresentantenes verv og økonomiske interesser» § 3 tredje ledd skal anvendes, og at det har vært noe ulik praksis blant representantene. Det er der krav om å

angi særskilt og med beløp om enkeltoppdrag, eller flere oppdrag innenfor samme kalenderår for samme oppdragsgiver, har gitt en godtgjørelse på mer enn 50 000 kroner. Bestemmelsens første ledd gjelder «selvstendig inntektsbringende virksomhet» mens tredje ledd gjelder «oppdrag». Presidentskapet viser også til at formålet med registeret er å gi en samlet informasjon om stortingsrepresentantenes verv og økonomiske interesser som har berettiget interesse for allmennheten.

Presidentskapet vil presisere at § 3 tredje ledd skal forstås slik at det får anvendelse på inntektstyper som kan gi eller fremstå som potensielle bindinger mot en oppdragsgiver, og hvor det typisk er et kunde- eller klientforhold. Eksempler på type virksomhet som normalt ikke vil være omfattet, er bokutgivelser, musikkutgivelser og deltakelse i underholdningsprogrammer, mens for eksempel foredrag og artikler normalt vil være omfattet.»

Denne forståelsen innebærer at tredje ledd har et noe snevrere anvendelsesområde enn første ledd. Etter første ledd skal alle former for selvstendig inntektstbringende virksomhet oppgis, mens tredje ledd gjelder virksomhet som har karakter av oppdrag for noen, og som kan gi den type bindinger som bestemmelsen er ment å synliggjøre.

Eksemplene som er nevnt gjelder virksomhet som ikke er helt uvanlig blant representanter, og gir en tydelig avgrensning på hva som er innenfor og utenfor tredje ledd. Bokutgivelser, musikkutgivelser og deltakelse i underholdningsprogrammer dekkes ikke av tredje ledd, siden det her ikke er naturlig å snakke om «oppdrag» som kan gi bindinger mot en bestemt oppdragsgiver. Foredrag og artikler vil derimot være omfattet, siden de normalt knytter seg til bestemte oppdragsgivere.

Dersom man har utført virksomhet som er omfattet av tredje ledd og er over terskelen på kr 50 000 per år, skal man oppgi beløp i tillegg til å angi oppdraget/oppdragene.

Denne særskilte registreringsplikten gjelder ikke for innkalte vararepresentanter, jf. reglementets § 1 tredje ledd. I presidentskapets merknader i Innst. 319 S (2015-2016) vises det til at en vararepresentant som driver selvstendig inntektsbringende virksomhet, for eksempel som håndverker eller advokat, vil kunne komme til å utføre flere oppdrag i løpet av et år som overskrider beløpsgrensen, og til at det gjør seg gjeldende ulike hensyn for representanter og vararepresentanter angående opplysningsplikt av denne karakter. En vararepresentant som har den selvstendige virksomheten som levebrød og hovedinntektskilde, har ikke den samme valgfriheten som representanter når det gjelder å kunne frasi seg oppdrag.

Hensynet til kunder og klienter kan i noen tilfeller tilsi at det ikke bør være offentlighet om relasjonen. For yrkesgrupper som driver selvstendig virksomhet hvor lovbestemt taushetsplikt kan komme til anvendelse, som f.eks. advokater, leger og psykologer, vil det kunne være lovstridig å gi opplysninger som kan identifisere klienter. I slike tilfeller må registreringsplikten etter reglementet vike.

§ 4.

Lønnet stilling eller engasjement som kommer i tillegg til vervet som representant. Stilling/engasjement og arbeids-/oppdragsgiver oppgis.

(Forarbeider: Innst. S. nr. 72 (2008–2009))

Bestemmelsen omfatter ansettelsesforhold e.l. som representantene måtte ha i tillegg til stortingsvervet. Både faste og midlertidige stillinger skal registreres. Bestemmelsen gjelder typisk situasjoner hvor representanten utfører lønnet arbeid for en arbeidsgiver, samt lignende virksomhet som ikke er omfattet av § 3 (selvstendig næringsvirksomhet).

Dersom representanten påtar seg betalte oppdrag uten at det foreligger et tilsettingsforhold, vil det normalt være omfattet av § 3. Plikten til registrering etter § 4 må videre avgrenses mot tilsettingsforhold hvor arbeidsgiver har innvilget permisjon, som reguleres av § 5, og mot situasjoner hvor det foreligger en avtale med en arbeidsgiver om en fremtidig tiltredelse i en stilling eller engasjement, som reguleres av § 6.

§ 5.

Avtaler om permisjon og avtaler av økonomisk karakter med tidligere arbeidsgiver, herunder avtaler om fortsatt lønnsutbetaling, lån eller opprettholdelse av velferdsfordeler, pensjonsrettigheter og lignende i den tid vedkommende er medlem av Stortinget.

(Forarbeider: Innst. S. nr. 72 (2008–2009), Innst.319 S (2015-2016), Innst.140 S (2023-2024))

Stortingsrepresentanter har etter arbeidsmiljøloven § 12-13 rett til ulønnet permisjon fra sin eventuelle tidligere arbeidsgiver mens vedkommende er medlem av Stortinget. Bestemmelsen pålegger representantene å registrere permisjonsavtaler. Også rene permisjonsavtaler som ikke inneholder klausuler om opptjening av lønns- eller tjenesteansiennitet eller noen form for lønnsutbetaling i permisjonstiden, skal registreres.

Presidentskapet viste i Innst. S. nr. 72 (2008–2009) til at en permisjonsavtale knytter representanten til en bestemt arbeidsplass når valgperioden er over, noe som både skaper lojalitet til tidligere arbeidsgiver og en forventning om fremtidige inntekter.

Det er ikke upraktisk at det i forbindelse med permisjonen inngås ulike avtaler av økonomisk karakter mellom partene. Det kan for eksempel være avtaler om lån og pensjonsrettigheter, men det kan også avtales fortsatt lønnsutbetaling. Slike avtaler er registreringspliktige. At avtaler om lån skal registreres, ble presisert i ordlyden på bakgrunn av presidentskapets Innst. 319 S (2015-2016).

Bestemmelsen omfatter ikke lån som inngår i generelle låneordninger, herunder statsansattes adgang til å ta opp lån i Statens Pensjonskasse. Eksempler på lån som skal registreres er ifølge nevnte innstilling fra presidentskapet billån hvor tidligere arbeidsgiver er involvert.

Kravet om registrering av pensjonsrettigheter gjelder avtaler hvor representanten enten opprettholder opptjening av pensjon hos arbeidsgiver eller har en avtale om utbetaling av pensjon fra arbeidsgiver mens vedkommende er medlem av Stortinget. Det er ikke nødvendig å registrere tidligere opptjente pensjonsrettigheter i alminnelige offentlige eller private tjenstepensjonsordninger, for eksempel rettigheter til fremtidig pensjon fra Statens pensjonskasse, KLP eller en privat tjenstepensjonsordning.

Noen representanter kan i perioder ha delvis sysselsetting i sin tidligere jobb. Slike oppdrag føres i så fall under § 4.

§ 6.

Ansettelse, engasjement eller lignende avtale med fremtidige arbeidsgivere eller oppdragsgivere – selv om ansettelsen, engasjementet eller oppdraget først vil få virkning etter at vedkommende representant har trådt ut av Stortinget.

(Forarbeider: Innst. S. nr. 72 (2008–2009))

Bestemmelsen gjelder avtaler representanten inngår med *fremtidige* arbeids- eller oppdragsgivere. I likhet med plikten til å registrere økonomiske avtaler med *tidligere* arbeidsgivere, er det forventningen om fremtidig inntekt som skaper en tilknytning det er grunn til å opplyse om. Som for § 4 er det ikke noe i veien for å inngå slike avtaler, men de mulige bindingene som slike avtaler skaper mens man er representant gjør at de bør være kjent for offentligheten.

§ 7.

Navn på selskaper, organisasjoner, institusjoner eller enkeltpersoner som yter vedkommende representant økonomisk støtte eller vederlag, herunder materielle fordeler, sekretærbistand o.l., og som kommer i tillegg til de midler som Stortinget stiller til rådighet. Det angis særskilt og med beløp om økonomisk støtte eller vederlag fra samme kilde overstiger 50 000 kroner innenfor samme kalenderår.

(Forarbeider: Innst. S. nr. 72 (2008–2009), Innst.21 S (2012–2013), Innst.319 S (2015-2016).)

Bestemmelsen omfatter, i motsetning til §§ 3 og 4, økonomisk støtte som mottas uten at representanten har påtatt seg noe oppdrag for, eller har noe ansettelsesforhold til den som yter støtte. Navn på bidragsyter skal oppgis uavhengig av størrelsen på beløpet som mottas.

Bestemmelsen ble endret i 2012, jf. Innst. 21 S (2012-2013), ved at henvisningen til «vedkommende parti» ble tatt ut av siste delsetning i første punktum, som tidligere lød: «og som kommer i tillegg til de midler som Stortinget eller vedkommende parti stiller til rådighet». Dette ble gjort for å synliggjøre at eventuelle ekstraytelser som representanten får fra eget parti utover godtgjørelse for partiverv, jf. § 2, som for eksempel fri bil, er registreringspliktig. Bestemmelsen kan ses i sammenheng med § 11, hvor det uttrykkelig fremgår at oppmerksomhets- og jubileumsgaver fra egen partiorganisasjon ikke oppgis.

Bestemmelsen ble på nytt endret gjennom Stortingets vedtak 7. juni 2016 på bakgrunn av Innst. 319 S (2015-2016). Presidentskapet viste i innstillingen til at det kan være i offentlighetens interesse å få kunnskap om at representanter mottar økonomisk støtte eller vederlag over en viss størrelse fra andre enn Stortinget. På denne bakgrunn ble det innført et krav om å angi beløpets størrelse når samlede bidrag fra samme kilde overstiger 50 000 kroner innenfor ett kalenderår.

Et eksempel på vederlag som kan falle inn under registreringsplikten som ble nevnt innstillingen, er såkalte earn-out bestemmelser eller tilsvarende i en salgsavtale. Et slikt tilfelle oppstår hvor man selger seg ut av et selskap og i henhold til den underliggende avtalen får krav på et vederlag i et gitt antall år fremover avhengig av virksomhetens resultater.

§ 8.

Fast eiendom som har betydelig verdi og som benyttes i næringsvirksomhet. Eiendommens betegnelse, eierform, og i hvilken kommune den ligger, oppgis.

Eiendom som i det vesentlige tjener som bolig eller fritidsbolig, registreres ikke etter denne bestemmelse. Det samme gjelder våningshus og driftsbygning på gårdsbruk.

(Forarbeider: Innst. S. nr. 72 (2008–2009), Innst.319 S (2015-2016))

Første ledd: Registreringsplikten omfatter eiendom som brukes i næringsvirksomhet og som har betydelig verdi. Ubebyggt areal som brukes i næringsvirksomhet kan også være næringseiendom. Det fremgår av ordlyden at det kun er fast eiendom som faktisk benyttes til næringsvirksomhet som er omfattet. Det vil ikke utløse registreringsplikt at eiendommen egner seg for næringsvirksomhet, dersom den ikke benyttes til det.

Begrepet «betydelig verdi» kan by på avgrensningsproblemer, men presidentskapet har lagt til grunn at de fleste næringseiendommer i praksis vil ha betydelig verdi, jf. Innst. 319 S (2015-2016). Alle eiendommer i Norge har en unik betegnelse i matrikkelen – et gårds- og bruksnummer (gnr./bnr.), og det er plikt til å opplyse om eiendommens betegnelse i registeret.

Også navnet på den kommunen eiendommen ligger i skal oppgis. Videre er det plikt til å oppgi eierform, for eksempel om representanten eier eiendommen alene eller i sameie med andre. Ved sameie vil det være avgjørende for registreringsplikten om den andelen representanten eier har «betydelig verdi».

Eiendom som tilhører et selskap som representanten eier, er en selskapsinteresse som er registreringspliktig etter § 9, jf. presisering gjort i Innst. 319 S (2015-2016), og det er i slike tilfeller ikke nødvendig med en dobbeltregistrering slik at eiendommen i tillegg registreres etter § 8.

Andre ledd: Eiendom som hovedsakelig tjener som bolig, herunder fritidsbolig, skal ikke registreres. Det samme gjelder for våningshus og driftsbygning på gårdsbruk. Det har ikke betydning om eiendommen leies ut til andre.

§ 9.

Selskapsinteresser (aksjer, andeler m.m.) som representanten selv eier enten direkte eller indirekte gjennom et annet selskap, eller som representanten forvalter. Selskapets navn og ansvarsform oppgis, samt eierandelen og antall aksjer mv. Utbytte av selskapsinteressene oppgis ikke.

Alle transaksjoner som en innvalgt stortingsrepresentant eller fast møtende vararepresentant foretar på vegne av seg selv eller andre, er registreringspliktige. For innkalte vararepresentanter gjelder tilsvarende registreringsplikt kun mens de møter. Om den enkelte transaksjon skal det, i tillegg til det som er angitt i første ledd, oppgis når transaksjonen er foretatt, og hva verdien er på transaksjonstidspunktet.

Endringer i selskapsinteresser som eies indirekte gjennom et annet selskap, skal meldes inn innen utgangen av hver måned. Det er ikke krav om å oppgi eierskap som børsnoterte selskaper har i andre selskaper.

Selskapsinteresser som eies indirekte gjennom et annet selskap er ikke omfattet av registreringsplikten dersom vedkommende, sammen med nærstående (jf. aksjeloven § 1-5 (1)), eier mindre enn 10 pst. av investeringsselskapet, og heller ikke deltar i investeringsbeslutninger der. Dette unntaket gjelder ikke for selskap som er organisert som ansvarlig selskap (ANS eller DA) eller kommandittselskap (KS).

Eierandeler i aksjefond eller annet verdipapirfond oppgis ikke.

Uavhengig av fjerde og femte ledd skal økonomiske interesser som eies indirekte gjennom et annet selskap eller andeler i aksjefond eller annet verdipapirfond meldes inn dersom det foreligger særlige personlige eller økonomiske interesser som kan gi grunnlag for mulige interessekonflikter.

(Forarbeider: Innst. S. nr. 72 (2008–2009), Innst.319 S (2015–2016), Innst. 140 S (2023–2024))

Stortingets administrasjon har utarbeidet en [veileder](#) med relativt detaljert omtale av § 9. Det ble gjort i forbindelse med endringene i reglementet som ble vedtatt 9. januar 2024, jf. Innst. 140 S (2023–2024). Det vises til denne veilederen for en mer detaljert omtale av de siste endringene i § 9.

Første ledd: Eierskap til en juridisk person, slik som et selskap, kan utøves på flere måter. Det kan utøves direkte, ved å eie aksjer eller eierandeler i selskapet, eller indirekte, ved å eie selskaper som igjen eier andre selskaper, for eksempel i et konsern. I første ledd pålegges representantene å registrere både direkte og indirekte eierskap i selskaper.

Også eierskap en representant forvalter for andre skal registreres. «Andre» kan både være fysiske personer og juridiske personer. Som eksempler kan nevnes aksjehandler på vegne av familiemedlemmer.

Selskapets navn og ansvarsform skal oppgis. De mest vanlige selskapsformene er aksjeselskap (AS) og ansvarlige selskap (ANS eller DA). Også eierandelen og antall aksjer skal oppgis.

Første ledd innebærer at registeret skal inneholde en oppdatert oversikt over representantens aksjebeholdning og andre selskapsandeler. Den som kjøper eller selger aksjer eller andre selskapsandeler, skal både oppdatere beholdningen etter første ledd og melde inn den enkelte transaksjon etter andre ledd.

Kravet om å opplyse om *antallet* aksjer ble tilføyd ved Stortingets vedtak 9. januar 2024, på bakgrunn av Innst. 140 S (2023–2024) fra presidentskapet. Det var etter tidligere praksis tilstrekkelig å angi at

eierandelen i et selskap var under én prosent, hvis så var tilfelle. Det skal nå oppgis en presis eierandel der det er praktisk mulig, også når den er under én prosent. Hvis det ikke er praktisk mulig for representanten å angi presis eierandel, holder det å oppgi antall aksjer som representanten har i vedkommende selskap.

Dette kan for eksempel være tilfelle når en representant har aksjer i et børsnotert selskap, hvor eierandelen gjerne er svært liten og ikke alltid lett tilgjengelig for representanten. En representants eierandel i et selskap kan endres over tid ved emisjoner osv., og det kan ikke forventes at representanten alltid holder seg orientert om slike endringer, typisk når det gjelder et børsnotert selskap. Representanten må i slike tilfeller oppdatere aksjebeholdningen med slike endringer i eierandelen når representanten er kjent med det, men det er ikke krav om omfattende aktivitet for å holde seg oppdatert.

Samvirkeforetak er et eksempel på foretak som strengt tatt ikke er «selskaper», og det klare utgangspunktet er at det ikke er registreringsplikt for eierskap i et foretak som ikke er selskap. Samtidig er det slik at noen foretak som ikke er selskaper har lignende type virksomhet som selskaper, slik at man kan vurdere å registrere det likevel i slike tilfeller. Slik bestemmelsen er utformet, er det imidlertid ikke krav om det etter § 9 (se likevel nedenfor om § 15).

Andre ledd: Andre ledd ble tilføyd ved Stortingets behandling av Innst. 140 S (2023–2024) og medfører at det er krav om å melde inn alle enkelttransaksjoner til registeret, i tillegg til å oppdatere beholdningen etter første ledd. Aksjehandler er det mest praktiske eksemplet på slike transaksjoner.

Både kjøp og salg skal meldes inn og vil være synlige i det offentlige registeret. Handelshistorikken for den enkelte representant vil være synlig i registeret gjennom hele den inneværende stortingsperioden. Ved neste stortingsperiode begynner opplistingen av enkelttransaksjoner på nytt, slik at man må gå tilbake til tidligere versjoner av registeret for å se handelshistorikk fra tidligere stortingsperioder.

Om hver transaksjon skal det opplyses om selskapets navn, ansvarsform, om det dreier seg om kjøp eller salg, eierandelen som transaksjonen utgjør, antallet aksjer som kjøpes eller selges, når transaksjonen ble foretatt og verdien på transaksjonstidspunktet.

Plikten til å melde inn alle enkelttransaksjoner gjelder kun direkte eierskap. For indirekte eierskap gjelder fortsatt kun et krav om å oppgi eierskapet som en del av representantens aksjebeholdning etter første ledd.

Plikten til å melde fra om alle transaksjoner gjelder for innvalgte representanter og fast møtende vararepresentanter. Innkalte vararepresentanter har etter annet punktum kun plikt til å melde inn enkelttransaksjoner de foretar mens de møter på Stortinget.

På samme måte som første ledd gjelder selskapsinteresser representanten forvalter for andre, gjelder andre ledd også transaksjoner som representanten foretar på vegne av andre. «Andre» kan både være fysiske personer og juridiske personer. Som eksempler kan nevnes aksjehandler på vegne av familiemedlemmer. Et annet eksempel er at representanten selv forvalter investeringer som foretas av et investeringsselskap representanten helt eller delvis eier.

Alle slike transaksjoner skal meldes inn til registeret på samme måte som om representanten handler for seg selv. Begrunnelsen for regelen er at representantens aktivitet i aksjemarkedet anses som relevant uavhengig av hvem transaksjonen gjøres for.

Dersom representanten har eierskap i et investeringsselskap, men ikke selv står for forvaltningen av selskapets virksomhet i aksjemarkedet, skal representanten derimot ikke melde inn

enkeltransaksjoner investeringsselskapet foretar. I disse tilfellene er det kun krav om å oppdatere aksjebeholdningen, jf. første ledd.

Tredje ledd: Den alminnelige fristen for å melde inn endringer i informasjon til registeret, er ti virkedager etter at de nye opplysningene forelår, jf. § 12 første ledd bokstav b. Det er en romsligere frist for å melde fra om endringer i indirekte eierskap, siden dette er endringer som representanten ofte ikke har forutsetninger for å følge tett. Fristen legger til rette for at denne registreringsplikten ikke skal bli uhåndterlig i praksis.

Fristen for å melde inn endringer i indirekte eierskap ble betydelig strammet inn ved Stortingets behandling av Innst. 140 S (2023–2024). I stedet for halvårlig innrapportering ble det innført et krav om månedlig oppdatering.

Kravet om at endringer i selskapsinteresser som eies indirekte gjennom et annet selskap skal meldes inn «innen utgangen av hver måned», innebærer ikke at slik informasjon skal være oppdatert per den siste dagen i en måned. Det er kun krav om at informasjon om indirekte eierskap må oppdateres minst én gang per måned hvis det har vært endringer.

Tredje ledd inneholder også en unntaksregel for indirekte eierskap via børsnoterte selskap. Siden slik informasjon er lett tilgjengelig for offentligheten på andre måter, er det ikke krav om at representantene skal oppgi indirekte eierskap de har gjennom børsnoterte selskaper. I disse tilfellene er det tilstrekkelig å oppgi eierskapet man direkte eller indirekte har i det børsnoterte selskapet.

Fjerde ledd: Fjerde ledd gjør et omfattende unntak fra plikten til å melde fra om indirekte eierskap, i tillegg til unntaket i tredje ledd for indirekte eierskap via børsnoterte selskaper. Selskapsinteresser som eies indirekte gjennom et annet selskap er ikke omfattet av registreringsplikten dersom representanten, sammen med nærstående (jf. aksjeloven § 1-5 (1)), eier mindre enn 10 prosent av investeringsselskapet, og heller ikke deltar i investeringsbeslutninger der. Hvis representanten ikke oppfyller vilkårene for unntak, må det indirekte eierskapet meldes inn til registeret etter hovedregelen i første ledd.

Med tredje og fjerde ledd sett i sammenheng, er det da slik: Ved eierskap i selskaper som ikke er børsnoterte, skal eierskap som de selskapene har i andre selskaper fremgå i registeret, med mindre vilkårene i fjerde ledd er oppfylt. Det gjelder normalt også indirekte eierskap i videre ledd. Det er særlig praktisk når det i flere ledd er snakk om investeringsselskaper, og de operative selskapene eies lenger ut i selskapsstrukturen.

Femte ledd: Eierandeler i aksjefond og andre verdipapirfond er unntatt fra registreringsplikten. Det skyldes at slike eierandeler gjerne består av eierskap i fond som investerer i et større antall selskaper, og at det som regel er betydelig avstand mellom de mange eierne og forvaltningen av slike fond. Det blir dermed mer avledete og ubetydelige bindinger mellom dem som eier fondsandeler og selskapene som fondet investerer i.

Sjette ledd: Indirekte eierskap som er omfattet av unntaket i fjerde ledd, og fondsandeler etter femte ledd, skal likevel meldes inn dersom det foreligger særlige personlige eller økonomiske interesser som kan gi grunnlag for mulige interessekonflikter. Det skal mye til for at denne bestemmelsen får anvendelse. Det må være dreie seg om bindinger som klart går utover det normale ved slike eierskap. Sjette ledd utgjør en sikkerhetsventil for det tilfelle at det unntaksvis er forhold som likevel har berettiget interesse for allmennheten.

Et eksempel på et tilfelle hvor sjette ledd kan komme til anvendelse på et aksjefond, kan være hvis fondet har spesialisert seg på en sektor eller selskaper som har en klar interesse av utfallet av en sak som er til behandling i Stortinget, og hvor den økonomiske verdien for representanten er betydelig.

Tilsvarende kan gjelde ved et indirekte eierskap som kan ha slik betydning for representanten, selv om vilkårene for unntak etter fjerde ledd er oppfylt.

§ 9 a.

Gjeld i næringsvirksomhet over 10 ganger grunnbeløpet i folketrygden og garantiansvar over 20 ganger grunnbeløpet i folketrygden som representanten personlig hefter for. Dette omfatter ikke gjeld eller garantiansvar i aksjeselskap eller annet foretak med begrenset ansvar som representanten har eierinteresser i.

Kreditors navn, navn på eventuelt tilgodesett i garanti- eller kausjonsforholdet og ansvarets art skal oppgis.

(Forarbeider: Innst. 410 S (2017–2018))

Bestemmelsen ble tilføyd ved Stortingets vedtak 14. juni 2018, jf. Innst. 410 S (2017-2018) fra presidentskapet. Presidentskapet viste i innstillingen til anbefaling fra Europarådets antikorrupsjonsorgan Greco, som hadde fremholdt at registeret bare er nyttig hvis det gir et mest mulig fullstendig bilde av den aktuelle representants økonomiske interesser. Informasjon om gjeld og forpliktelser kan være en viktig del av disse interessene og vil bidra til å gi et mer fullstendig bilde.

Registreringsplikten bygger på at informasjon om gjeld eller personlig ansvar i form av garantiansvar eller kausjon over et visst nivå i næringssammenheng kan ha allmenn interesse på lik linje med informasjon om eierskap i selskaper. Samtidig skal registreringsplikten være håndterbar for representantene. Dette er bakgrunnen for at registreringsplikten kun gjelder over en viss terskel; 10 ganger grunnbeløpet i folketrygden for gjeld i næringsvirksomhet og 20 ganger grunnbeløpet for personlig garantiansvar. Grunnbeløpet er 130 160 kroner per 1. mai 2025.

Regelen vil i noen tilfeller også omfatte gjeld knyttet til selskapsinteresser som er registreringspliktige etter § 9, og gjeld knyttet til registreringspliktig næringseiendom, jf. § 8. I tilfelle vil plikten omfatte alle lån og kausjonsforpliktelser som representanten hefter for selv – enten fullt ut eller delvis – over den angitte grensen. I et aksjeselskap har ikke en eier noe direkte ansvar for selskapets gjeld eller andre forpliktelser, og slik gjeld mv. vil følgelig ikke være omfattet. Det samme gjelder andre selskaper med begrenset ansvar.

Gjeldsforpliktelser i et aksjeselskap kan i noen tilfeller likevel ha stor betydning for en eier, særlig hvis det er få eiere, vedkommende har en stor eierandel eller er en aktiv eier. Siden det vil by på store utfordringer når det gjelder avgrensning av registreringsplikten dersom låneforpliktelser mv. i aksjeselskaper skulle omfattes, følger det av annet punktum at registreringsplikten ikke gjelder låneforpliktelser mv. i aksjeselskaper. Selskaper med personlig ansvar er imidlertid omfattet. I selskaper med personlig ansvar for eierne, for eksempel et ansvarlig selskap, vil representanten i ytterste konsekvens være medansvarlig for all gjeld og andre forpliktelser selskapet har. I slike tilfeller vil gjelden mv. fullt ut være omfattet av registreringsplikten.

Ettersom registreringsplikten er knyttet til næringsvirksomhet, faller opplysninger om privat gjeld som for eksempel lån til bil, bolig eller forbrukslån utenfor bestemmelsen. Presidentskapet gir i Innst. 410 S (2017-2018) uttrykk for at en registreringsplikt for slik gjeld vil føre for langt ettersom formålet med registeret er å gi en samlet informasjon om verv og økonomiske interesser som har berettiget interesse for allmennheten. Tilsvarende må det legges til grunn at private avtaler om garantiansvar faller utenfor registreringsplikten, for eksempel kausjon for egne barns boliglån.

Andre ledd: Representanten skal oppgi kreditors navn, navn på eventuelt tilgodesett i garanti- eller kausjonsforholdet og ansvarets art. Det er ikke krav om å oppgi beløpet for gjelden eller garantien/kausjonen.

§ 10.

Reiser/besøk til utlandet hvor utgiftene ikke i sin helhet dekkes av statlige midler, av det parti representanten tilhører eller av representanten privat, når reisen/besøket har tilknytning til vedkommendes virksomhet som representant. Hvem som bar utgiftene, navn på besøkslandet og tidspunkt for reisen oppgis.

(Forarbeider: Innst. S. nr. 72 (2008–2009))

Bestemmelsen om reiser til utlandet kan ses i sammenheng med representantytelsesloven § 13 fjerde ledd og retningslinjene til lovens § 1-7, som begge angir plikt til å søke presidentskapet om tillatelse til utenlandsreiser der representanten kan sies å representere Stortinget (tjenestereiser for Stortinget). Hvis man på en reise representerer Stortinget, anses det naturlig at også kostnadene dekkes av Stortinget, for å unngå bindinger til andre.

Heller ikke utenlandsreiser som dekkes av staten på annet vis, utenlandsreiser som dekkes av vedkommendes parti og utenlandsreiser som dekkes av representanten selv, er omfattet av registreringsplikten etter bestemmelsen. Finansiering fra slike kilder er ikke ansett å skape bindinger som har interesse for registeret. Alle andre finansieringskilder vil utløse registreringsplikt etter bestemmelsen, enten reisen dekkes i sin helhet eller kun delvis.

Formuleringen «statlige midler» dekker tilfeller der andre norske statlige myndigheter, for eksempel en norsk utenriksstasjon, dekker reisekostnader.

Registreringsplikt forutsetter at reisen eller besøket har tilknytning til vedkommendes virksomhet som representant. Man må her se på årsaken til at noen dekker en utenlandsreise for representanten. Hvis det ikke har noe med vedkommendes verv som stortingsrepresentant å gjøre, skal det heller ikke registreres. For eksempel kan bakgrunnen være et helt annet verv enn stortingsvervet, eller et rent privat forhold. Hvis det ikke er klart at finansieringen har en slik annen begrunnelse, vil det som regel være nærliggende å legge til grunn at det har med stortingsvervet å gjøre.

Når det foreligger registreringsplikt for en utenlandsreise, skal det opplyses om både navn på besøkslandet og tidspunktet for reisen, i tillegg til hvem som har finansiert den (helt eller delvis). Dersom finansieringen har skjedd via et mellomledd, skal det også angis hvem som reelt sett har tatt kostnadene for reisen eller besøket. Det er ikke krav om å oppgi verdien på reisen/besøket.

Dersom reiser innenlands i Norge er betalt av andre som gave, føres det i tilfelle opp under § 11.

§ 11.

Gave eller annen økonomisk fordel, verd mer enn 2 000 kroner, mottatt fra innenlandsk eller utenlandsk giver, når gaven/fordelen har tilknytning til vedkommendes virksomhet som representant. Giverens navn, fordelens art og tidspunktet for ytelsen oppgis. Oppmerksomhets- og jubileumsgaver fra egen partiorganisasjon oppgis ikke.

(Forarbeider: Innst. S. nr. 72 (2008–2009), Innst.319 S (2015-2016))

Det selvsagte utgangspunkt er at ingen stortingsrepresentanter må fremme eller tale for en sak i Stortinget mot betaling, eller ta imot kompensasjon eller annen form for belønning eller gave som kan være ment å påvirke dem til å innta et spesielt standpunkt i bestemte saker i Stortinget. Dette kan i ytterste konsekvens være en straffbar handling etter korrupsjonsbestemmelsene i straffeloven.

Tilliten til representantene kan bli skadelidende dersom det fester seg et inntrykk av at noen lar sine standpunkter bli påvirket av gaver eller andre økonomiske fordeler som blir tilbudt dem. For en generell veiledning om hvordan en representant bør forholde seg til gaver, vises det til [Gaveveilederen](#). Skattemessige forhold ved gaver er også omtalt i veilederen, med mer utfyllende informasjon på Stortingets interne nettsider for representantene.

Gave eller annen økonomisk fordel gitt til den enkelte representant, og som representanten beholder selv, skal registreres forutsatt at gaven eller fordelens har tilknytning til representantens virke som sådan og har en verdi over 2 000 kroner. Unntatt er oppmerksomhets- eller jubileumsgaver fra eget parti eller egen partigruppe, som ble unntatt fra registreringsplikten gjennom Stortingets behandling av Innst. 319 S (2015-2016). Bestemmelsen dekker ikke gaver som mottas på vegne Stortinget, og som representanten ikke beholder selv.

Hva som skal til for at en gave skal anses for å være mottatt i forbindelse med stortingsvervet, må tolkes vidt. Et kontrollspørsmål kan være: «Ville jeg ha blitt tilbudt denne gaven hvis jeg ikke hadde vært stortingsrepresentant?» Vurderingen her ligner på vurderingen av utenlandsreiser etter § 10. Hvis det ikke er klart at gaven har en annen begrunnelse, vil det som regel være nærliggende å legge til grunn at den har med stortingsvervet å gjøre.

For å vurdere om bestemmelsen kommer til anvendelse, må gaven eller fordelens verdsettes. Noen ganger vil det være lett å fastsette verdien, typisk fordi prisen er kjent. Det vil imidlertid ikke alltid være tilfelle, særlig hvis det kun er snakk om et gaveelement. Gaveelementet kan gå ut på at man får en gjenstand som man betaler underpris for. Det kan også være tilfeller hvor det ikke er en tradisjonell gave, men hvor det er en økonomisk fordel som må vurderes på samme måte.

Det er sagt uttrykkelig i bestemmelsen at den gjelder gaver fra både innenlandske og utenlandske givere. Giverens navn, fordelens art og tidspunktet for ytelsen skal oppgis. Det er derimot ikke krav om å oppgi den nærmere verdien på gaven/den økonomiske fordelens.

III. Gjennomføringen av registreringsordningen

§ 12.

For innvalgte stortingsrepresentanter, og vararepresentanter som er fast møtende, gjelder følgende regler:

- a. Opplysninger til registeret skal meldes til Stortingets administrasjon innen én måned etter at nyvalgt storting har trådt sammen. Innen 20 dager etter at registreringsfristen er utløpt etter nyvalg, skal registeret være tilgjengelig for allmennheten ved publisering på Stortingets nettsider.
- b. Endring av, eller tillegg til tidligere registrerte opplysninger, skal meldes innen ti virkedager etter at de nye opplysningene forelås. Vedkommende representants tidligere registrerte data arkiveres, og det elektroniske registeret oppdateres minst annenhver uke, med unntak av juli måned.

Andre vararepresentanter enn de som er nevnt i første ledd, plikter å melde opplysninger til registeret til Stortingets administrasjon første gang de møter i Stortinget. Endring av, eller tillegg til tidligere registrerte opplysninger, skal meldes når vararepresentanten møter på ny.

(Forarbeider: Innst. S. nr. 72 (2008–2009), Innst. 226 S (2010–2011), Innst.140 S (2023-2024))

Første ledd: Det følger av **bokstav a** at innvalgte representanter og fast møtende vararepresentanter skal melde inn sine opplysninger innen én måned etter at et nyvalgt storting har trådt sammen. I henhold til Grunnloven § 68 trer Stortinget som regel sammen den første hverdagen i oktober måned.

Dersom det skjer endringer i regjeringens sammensetning i løpet av stortingsperioden, vil det kunne skje endringer i hvem som møter som fast møtende representanter på et senere tidspunkt. I slike tilfeller må det legges til grunn at registreringsplikten etter første ledd bokstav a gjelder de som faktisk har status som fast møtende vararepresentant ved fristens utløp innen én måned etter at et nyvalgt storting har trådt sammen. Enkelte faste vararepresentanter vil for eksempel kun møte noen få dager etter at et nytt storting har trådt sammen fordi de møter for en stortingsrepresentant som er statsråd, statssekretær eller politisk rådgiver for avtroppende regjering. Normalt finner eventuelle endringer i regjeringen sted i midten av oktober, etter at den avtroppende regjeringen har lagt frem forslaget til statsbudsjett.

Innen 20 dager etter at registreringsfristen er utløpt etter nyvalg, skal registeret være tilgjengelig for allmennheten ved publisering på Stortingets nettsider. Fristene for den opprinnelige registreringen og publiseringen ved begynnelsen av en stortingsperiode er med andre ord relativt romslige. Dette er for å legge til rette for en grundig og fullstendig registrering.

Det er viktig at registeret er så oppdatert som mulig, og i **bokstav b** reguleres derfor innvalgte representanters og fast møtende vararepresentanters plikt til å melde fra om endringer i opplysninger som tidligere er meldt inn til registeret, eller opplysninger som er nye. Fristen for innmelding ble ved Stortingets behandling av Innst. 140 S (2023-2024) redusert fra én måned til ti virkedager (som regel da to uker). For å ta høyde for helligdager, angis fristen med «virkedager». Fast møtende vararepresentanters plikt til å melde fra om endringer etter denne bestemmelsen opphører når de trer ut av Stortinget, og de egne fristreglene i andre ledd vil gjelde dersom de senere møter som innkalt vararepresentant.

Administrasjonen skal oppdatere det publiserte registeret «minst annenhver uke». Det er med andre ord ikke noe i veien for å oppdatere oftere, typisk hvis det er mange endringer. Det er presisert at det ikke er krav om oppdateringer i juli måned.

Publiseringen skjer per nå ved at det legges ut et oppdatert pdf-dokument med registeret på Stortingets nettsider. Det er kun det til enhver tid oppdaterte registeret som er tilgjengelig på Stortingets nettsider. Man kan imidlertid be om innsyn i tidligere versjoner av registeret.

Tidligere registrerte data skal arkiveres. Det gjøres ved at alle versjoner av registeret som publiseres blir arkivert av Stortingets administrasjon. Ved å be om innsyn i tidligere versjoner er det mulig å se endringer i den enkeltes opplysninger ved å holde de forskjellige versjonene av registeret opp mot hverandre.

Andre ledd har egne fristregler for vararepresentanter som kun møter når de blir innkalt (de som ikke er fast møtende). De må registrere sine opplysninger første gang de møter, men det er ikke krav om oppdatering før de eventuelt møter på ny. Det er ikke angitt hvor mye tid de har på seg til å registrere sine opplysninger, verken ved den opprinnelige registreringen eller ved oppdateringer. Det forutsettes imidlertid at det gjøres uten ugrunnet opphold.

I Innst. 226 (2010-2011) antar presidentskapet at vararepresentanter kan ønske å oppdatere informasjon selv om de ikke har plikt til det. Det kan være aktuelt når det skjer endringer i verv eller økonomiske interesser i en periode hvor vedkommende vararepresentant ikke møter. Registeret er offentlig tilgjengelig og ligger ute på Stortingets nettsider. Vedkommende vararepresentant kan derfor ha et ønske om at opplysningene i registeret tilsvarer de faktiske forhold til enhver tid. Det ble derfor lagt til grunn at vararepresentanter bør ha mulighet, men ikke plikt til, å rette opp utdatert informasjon i løpet av perioden de ikke møter.

§ 13.

Formular som benyttes til registreringen, skal godkjennes av Stortingets presidentskap.

(Forarbeider: Innst. S. nr. 72 (2008–2009))

Storingsrepresentantene benytter et elektronisk skjema til å registrere sine opplysninger. Skjemaet og det elektroniske systemet for registeret forvaltes av Stortingets administrasjon, men skjemaet (formularet) skal godkjennes av presidentskapet. Det er også laget en pdf-versjon av skjemaet som representantene bruker, som er tilgjengelig på Stortingets nettsider.

Når representanten oppdaterer sine opplysninger, endres oppføringene for vedkommende i databasen som er grunnlag for registeret. Oppdatert versjon av opplysningene gjøres tilgjengelig for allmennheten ved neste utgave av registeret som legges ut på Stortingets nettsider.

§ 14

Opplysningene registrert i medhold av § 10 og § 11 foreldes 10 år etter tidspunktet for reisen eller ytelsen.

(Forarbeider: Innst. 226 S (2010–2011), Innst 21 S (2012-2013))

Registrerte opplysninger om reiser og gaver foreldes ti år etter tidspunktet for reisen eller gaven. Begrunnelsen er at opplysningene ikke lenger er ansett å ha interesse for allmennheten. Konsekvensen av foreldelsesregelen er at disse opplysningene kan tas ut av det elektroniske

registeret når foreldelse inntreffer. Det gjøres ikke automatisk, så det er opp til den enkelte representant å selv slette slike opplysninger.

§ 15.

Dersom en representant vurderer å ha interesser av særlig personlig eller økonomisk art som har berettiget interesse for allmennheten, men som ikke er registreringspliktige etter kap. II, skal slike opplysninger også registreres.

(Forarbeider: Innst. 410 S (2017–2018), Innst. 140 S (2023–2024))

Stortingets administrasjon har utarbeidet en [veileder](#) med relativt detaljert omtale av § 15. Det ble gjort i forbindelse med endringene i reglementet som ble vedtatt 9. januar 2024, jf. Innst. 140 S (2023–2024).

Formålet med bestemmelsen er å fange opp forhold som kan medføre interessekonflikter, men som ikke er dekket av §§ 2 til 11.

Bestemmelsen ble endret ved Stortingets behandling av Innst. 140 S (2023–2024). Frem til da var det frivillig å registrere opplysninger som ikke var omfattet av de positivt angitte registreringspliktene i §§ 2 til 11. Bestemmelsen er nå en «skal»-bestemmelse som pålegger representantene å registrere slike opplysninger når det følger av § 15.

Formålet med endringen var «å legge et tydelig ansvar på representantene når det gjelder å identifisere forhold som kan innebære en interessekonflikt». Plikten er generelt formulert og legger opp til en del skjønnsmessige vurderinger.

Den generelle registreringsplikten etter § 15 supplerer altså de konkrete registreringspliktene etter §§ 2 til 11 i reglementet. Registreringspliktene etter §§ 2 til 11 er relativt omfattende, og dekker de forhold som normalt har berettiget interesse for allmennheten. Det er derfor bare unntaksvis at det er nødvendig å registrere opplysninger etter § 15 i tillegg. Bestemmelsen angir at det må være snakk om interesser av «særlig» personlig eller økonomisk art.

For at opplysninger skal være registreringspliktige etter § 15, må det dreie seg om et forhold som kan innebære en interessekonflikt ved behandling av en sak eller type saker i Stortinget. Videre må det være vesentlig nok til at det har berettiget interesse for allmennheten. Hvordan representanten ellers bør forholde seg i slike tilfeller, er også omtalt i [Etisk veileder for stortingsrepresentantene](#), under punktet «Møteplikt og habilitet» (se også omtale av dette i kommentaren til § 1 ovenfor).

Som det er gitt uttrykk for i den etiske veilederen, har stortingsrepresentantene en bred tilknytning til yrker og næringer, befolkningsgrupper og interesser i ulike deler av landet. I den grad representantene er med på å fatte vedtak som kan ha fordeler eller ulemper for dem selv, vil det som regel dreie seg om interesser som omfatter større grupper i samfunnet. Det vil sjelden være snakk om særinteresser som er spesielle for en enkelt eller noen ganske få av Stortingets medlemmer eller deres nærmeste.

Paragraf 15 er dermed ment å dekke forhold som er utenom det vanlige, for å unngå spekulasjoner om skjulte motiver ved behandling av saker i Stortinget. I og med at representantene gjerne er valgt inn nettopp for å ivareta visse interesser og grupper, er det ikke registreringsplikt for interesser som allmennheten har grunn til å forvente at representantene ivaretar ved utøvelsen av sine verv.

Noen representanter registrerer informasjon om sine nærstående (familiemedlemmer) selv om det ikke er krav om det. Heller ikke etter endringen av § 15 til en pliktbestemmelse er det krav om å

registrere informasjon om nærstående. Presidentskapet presiserte imidlertid i Innst. 140 S (2023-2024) at det fortsatt er mulig å registrere opplysninger om nærstående, dersom en representant skulle ønske det. I slike tilfeller må representanten selv innhente samtykke fra den nærstående til at opplysninger tas inn i registeret.

I det følgende gjennomgås eksempler på interesser det kan være aktuelt å registrere etter § 15:

Interesser som ligger tett opptil §§ 2 til 11

I noen av registreringspliktene etter §§ 2 til 11 er det angitt beløpsgrenser eller kriterier for at noe skal være registreringspliktig. Det gjelder for § 3 tredje ledd, § 7, § 8 første ledd, § 9 a og § 11. Det kan unntaksvis være av betydning for offentligheten å vite at man har en interesse som ligger tett opp til det som dekkes av nevnte bestemmelser. I så fall er det mulig at dette er registreringspliktig etter § 15.

Det kan for eksempel være tilfelle dersom man har oppdrag for noen som har en særlig interesse av en sak som behandles i Stortinget. I § 3 tredje ledd er det kun krav om å oppgi konkrete oppdragsgivere dersom man har en godtgjørelse fra vedkommende på mer enn 50 000 kroner innenfor samme kalenderår. Slike oppdrag kan unntaksvis innebære en relevant interessekonflikt for representanten selv om godtgjørelsen ikke overstiger nevnte beløp, eller dersom godtgjørelsen gis i form av naturalytelser som det kan være vanskelig å anslå den økonomiske verdien av.

Tilsvarende kan det unntaksvis være plikt til å oppgi særskilt og med beløp at man mottar økonomisk støtte eller vederlag fra noen, selv om det ikke overstiger 50 000 kroner innenfor et kalenderår fra samme kilde, jf. § 7. Videre kan det være relevant å opplyse om flere gaver som man mottar fra samme giver selv om den enkelte gave ikke er verd mer enn 2 000 kroner, jf. § 11.

Finansielle instrumenter utenom § 9

Reglementets § 9 om selskapsinteresser gjelder visse finansielle instrumenter. Andre finansielle instrumenter og investeringsformer er ikke registreringspliktige etter reglementets del II (jf. likevel § 8 om visse eiendomsinvesteringer). Heller ikke handel med valuta, herunder kryptovaluta, er registreringspliktig etter § 9. Slike handler kan imidlertid være registreringspliktige etter § 15, hvis det i særlige tilfeller kan ha berettiget interesse for allmennheten fordi en representant deltar i behandlingen av en sak hvor det kan tenkes å ha betydning.

Et eksempel kan være at Stortinget har en sak om regulering av kryptohandel eller derivathandel til behandling, og en representant har omfattende investeringer som klart påvirkes av saken.

Et annet eksempel kan være aksjeopsjoner eller andre investeringsformer som knytter seg til utviklingen av verdien på en aksje. Slike investeringsformer er ikke dekket av § 9, men vil kunne ha tilsvarende økonomisk betydning for representanten.

Medlemskap eller aktivitet i organisasjoner e.l.

Helt unntaksvis kan det være relevant å opplyse om medlemskap eller aktivitet i en organisasjon e.l. som har en særlig interesse av en sak eller type saker som behandles i Stortinget. Reglementets § 2 dekker verv i slike organisasjoner, men ikke medlemskap. Det må i tilfelle være tale om noe som skiller seg vesentlig fra ordinære situasjoner som mange kan være i, og som faktisk har en berettiget interesse for offentligheten.

Bestemmelsen omfatter ikke medlemskap i ordinære organisasjoner som mange er medlem av, slik som fagforeninger og andre interesseorganisasjoner og heller ikke organisasjoner knyttet til tro/livssyn, legning, etnisitet osv.

Bestemmelsen omfatter for eksempel et ekstraordinært engasjement for en annen stat, eller deltakelse i en lukket gruppe som fremmer en bestemt sak eller interesse.

Sterk personlig interesse

Det kan helt unntaksvis tenkes at Stortinget behandler en sak som berører en representant eller representantens familie særskilt. Selv om Stortinget som regel ikke behandler saker av direkte betydning for enkeltpersoner, kan det helt unntaksvis være tilfelle at en representant berøres direkte.

Et eksempel kan være hvis representanten eier fast eiendom, som ikke benyttes i næringsvirksomhet (jf. § 8), i et geografisk område som berøres direkte av utfallet av en sak til behandling i Stortinget.

Økonomiske fordeler

Paragraf 2 til 11 i reglementet dekker de typer økonomiske fordeler som antas å kunne ha berettiget interesse for allmennheten. Helt unntaksvis kan det være andre typer fordeler som kan dekkes av § 15. Det kan være legitime fordeler som ikke har noe med korrupsjon å gjøre, jf. omtalen av korrupsjon i [Etisk veileder for stortingsrepresentantene](#). Spørsmålet her er om det er fordeler som allmennheten har en berettiget interesse av å bli informert om. Et eksempel kan være vederlagsfri bruksrett til betydelige formuesgoder.

§ 16.

Stortinget kan behandle og publisere personopplysninger, herunder personopplysninger som nevnt i personvernforordningen artikkel 9, når det er nødvendig i henhold til reglementet her og utførelse av oppgaver i den forbindelse.

De registrerte opplysningene tas ut av det elektroniske registeret etter at vedkommende representant er gått ut av Stortinget, jf. § 12.

(Forarbeider: Innst. S. nr. 72 (2008–2009), Innst. 226 S (2010–2011), Innst. 21 S (2012–2013), Innst. 140 S (2023–2024))

Første ledd: Første ledd ble tilføyd ved Stortingets behandling av Innst. 140 S (2023–2024). Formålet med bestemmelsen er å gi et uttrykkelig grunnlag for behandling av personopplysninger i reglementet.

Et premiss for innføringen av bestemmelsen var at registrering og offentliggjøring av representantenes verv og økonomiske interesser er en oppgave i «allmennhetens interesse», jf. EUs personvernforordning artikkel 6 nr. 1 bokstav e og at det er nødvendig for Stortinget å behandle personopplysninger for å oppnå formålet med registeret.

I all hovedsak vil det være tale om å registrere personopplysninger som ikke er av sensitiv karakter. Det kan imidlertid ikke utelukkes at det vil kunne bli aktuelt å registrere sensitive opplysninger. Det vises i den forbindelse til forordningens artikkel 9, som omhandler såkalte «særlige kategorier av personopplysninger». Eksempler på særlige kategorier av personopplysninger er opplysninger om etnisitet, religiøsitet og politisk overbevisning, helse mv. Behandling av slike opplysninger krever etter personvernforordningen særskilt grunnlag, og bestemmelsen her representerer et slikt grunnlag. Det er ikke krav om å registrere slike opplysninger, men det kan indirekte bli gitt slik informasjon likevel, for eksempel ved at man må oppgi verv i en organisasjon med et slikt element.

Andre ledd: Bestemmelsen slår fast at de registrerte opplysningene skal tas ut av det elektroniske registeret når en representant trer ut av Stortinget. Med «det elektroniske registeret» menes det som publiseres på Stortingets nettsider. Regelen er begrunnet i hensynet til vern av personopplysninger.

Det er kun mens en person er i stortingsvervet at offentligheten har en berettiget interesse av slik informasjon om vedkommende. Det er derfor kun den siste versjonen av registeret som ligger tilgjengelig på Stortingets nettsider. Tidligere versjoner av registeret blir imidlertid arkivert, og det kan bes om innsyn i disse.